

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library

S.D.P.B.

Coll. No. 406

Title Rudra nyāsa

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No. : 406. Subject : Vedic Rit-

Title : Rudra nyāsa

Author : — Scribe : Śivaśankara

Date of the work : — Date of the Ms. : —

Place of the work : — Place of the Ms. : —

Size : 7.5" by 4" Extent : 9 foll.

Language : Sanskrit Script : Devanāgarī

Remarks : —

॥ श्रीरुद्राय नमः ॥ शिवाय नमः ॥ ॥ ॐ अथातः पंचांगरुद्राणां परमेश्वि
 ऋषिः । नमः शंभवेति बीजं । मयोक्तवेति शक्तिः । नमः शंभवायेति बीजं ।
 शिवतरायेति शक्तिः । ब्रह्मा बीजं । माया शक्तिः । ॐ कारो बीजं । सुषुम्ना शक्तिः ।
 इषुक्तो धन्वत्सङ्गा इति कीलकं । चत्वारिंशं गेति पुरश्चरणं । मम ममस्त
 पापक्षयार्थे श्रीरुद्राय नमः सर्वकं जपेति नियोगः ॥ ॐ याते रुद्र शिवात
 नूरवो ॥ श्री हि । शिवाय नमः ॥ १॥ अस्मिन्महत्पर्यवर्तेन ० अधिपतिषा ० सि ।
 शिरसे नमः । ॐ सहस्राणि सहस्र ० तन्मसि । ललाटाय नमः । ॐ ह्र ० मः
 शुचिषद ० शतं बृहत् । भूमध्याय नमः । ॐ अंबकं यज्ञा ० मृतात्तानेना ।

न्यां नमः । ॐ नमः स्कन्धाय च पथ्याय च । कर्णन्यां नमः । ॐ मानसो केतन
 ये मानसप्रायुषि ० ह्र विष्मंतो नमसा विधेम ते । नासिकाये नमः । ॐ अवत
 त्पुधनु ० नव । मुखाय नमः । ॐ नीलग्रीवाः शिति ० सि । ॐ नीलग्रीवाः शि
 तिकंठादिव ० सि । कंठाय नमः । ॐ नमस्ते अस्त्रायुध ० धन्वने । बाहु
 न्यां नमः । ॐ याते हेति म ० ज । उपबाहुन्यां नमः । ये तीर्था निप्रचरंति स
 ० सि । इस्त्रान्यां नमः । ॐ मद्योजातं प्रपद्या ० मः । ॐ अंगुष्ठान्यां नमः । ॐ वा
 सदेवाय नमो ० मः । तर्जनीन्यां नमः । ॐ अघोरे न्योय ० पेन्यः । मध्यमान्यां
 नमः । ॐ तत्पुरुषाय विद्महे ० न्यात् । अनामिका न्यां नमः । ॐ ईशानः सर्ववि

द्या० शिवो॥ कनिष्ठिका न्यां नमः॥ भुनमो वः किरिकेत्यो० न्याः॥ हृदयाय नमः॥
भुनमो गणेशाय नमः॥ हृदयाय नमः॥ भुनमो हिरण्य० नमः॥ पाश्र्वा न्यां
नमः॥ भुविज्यं धनुः कप० त॥ अनेशान्नस्ये षवश्चानुरस्य० थिः॥ जठराय
नमः॥ भुहिरण्यं नमः॥ विधेम। नां न्ये नमः॥ भुमीदुष्टमशिवतम० गहि। क
टि न्यां नमः॥ भुये न्येतानां मधि० मि। गुह्याय नमः॥ भुजातवेदसे० न्यामिः॥
१॥ भुतामशिवर्णतपम्रा न्येतानां विरोचनी कर्मफलेषु जुष्टां। दुर्गा देवी श
रणमहं प्रपद्ये सुतरसितरमे नमः॥ २॥ भुश्चमे त्वं पारयान० शंयोः॥ ३॥ भु
विश्वामिनो दुर्गहा जातवेदः० न्यां॥ ४॥ भुष्टतना जितं महमानमुग्रमग्निं

दुवेमपरमा सधस्त्वा सनः पर्वदतिदुर्गाणि विश्वात्तामहे वोतिदुरितात्ता
मिः॥ ५॥ भुष्टिश्चासिवंधश्चाजिनाशुश्चासिमेधश्चमत्ते। अग्निष्टाहवेव
सुतिः मजोषाः प्रीतिं वक्त्रिं वदुजातवेदाः॥ ६॥ अणानाय नमः॥ भुमानो म
हांतां मानो वधीः पितरं मोतमानं रं प्रियामानस्य नुवोरुदरीरवः॥ ऊरु न्यां न
मः॥ भुष्टेषते रुद्रतागस्तं नृषस्वते नाव० साः॥ जानु न्यां नमः॥ भुसिद्धिं न्यां नमः॥
सोभमानः॥ जंघा न्यां नमः॥ भुविश्वं न्येतं नुवनं० यदा सवो ह्ये० स्त॥ गुल्फा न्यां
नमः॥ भुये पथां पथि० न्यां नमः॥ भुपादा न्यां नमः॥ भुअध्यवोचदधि० न्यां
न्याः॥ भुकवचाय नमः॥ नमो बिन्मिने च कवचिने च। उपकवचाय नमः॥ भुन
मा प्रस्तनी लयी वाय० कर नमः॥ भुहृतीयनेत्राय नमः॥ भुप्रभुं वधन्त नस्त०

मुत्तयोरार्त्रियोर्ज्यायाश्चतेहस्तद्वषवःपरातातगवपाच्यस्त्रायफट्। उंय
 एतावंतश्चक्रयांतन्मसि। इतिदिबन्धः॥ इतिप्रथमोऽध्यायः॥ उंनमोत्तगव
 तेरुद्रायेति। नमस्कारंमंत्राक्षराणिचसेत्। उंमूर्ध्वेनमः॥ उंनसिकायेनमः
 मो॥ उंनलाटायनमः॥ उंनं। मुखायनमः॥ उंनं। कंठायनमः॥ उंनं। हृदयायन
 मः॥ उंनं। हस्तिहस्तायनमः॥ उंनं। वामहस्तायनमः॥ उंनं। नाभयेनमः॥
 उंनं। पद्मायनमः॥ इतिमूर्धादिपादांतं। दशांगन्यामोद्वितीयः॥ उंमद्योना
 तंप्रपञ्चनमः॥ पादान्यांनमः॥ उंवामदेवायनमः॥ अरुन्यांनमः॥ उंअष्टा
 रेत्योथरूपेभ्यः॥ हृदयायनमः॥ उंतत्पुरुषायविष्णवात्। मुखायनमः॥ उंईशा
 नः॥ सर्वविद्यानामीश्वरः॥ सर्वशिवो॥ मूर्ध्वेनमः॥ हंसहंसदाशिवइतिमूर्ध्वेन
 सः

मः॥ इतिद्वितीयोऽध्यायः॥ अथसंपुटीकरणं। उंवातारमिंद्रमविता०५। कुवेनुशक्रं
 पुरुकृतमिंद्रः॥ इंद्रायनमः॥ उंत्वंनोअग्नेवरुणस्यविष्णुस्मत्। अग्नयेनमः॥
 उंसुगन्तःपंथांमत्तयंक्षणेभ्यस्मिन्नक्षत्रयमएतिराजा। यस्मिन्नेनमः॥
 षिचंतदेवास्तदस्यचित्रंहविषायजाम। यमायनमः॥ उंअमृतंनमयज
 मानमिच्छन्नेनस्येत्यांतस्करस्यान्वेषि। अन्धमस्मदिहृत्मातइत्यानमोदेवि
 : निर्जीतउन्धमस्त। निर्जीतयेनमः॥ उंनत्वायामिबन्तिः॥ अहेडमानोवरुणे
 हवोध्रुरुशः॥ समानआयुःप्रमोषीः॥ वरुणायनमः॥ अनोनियुद्धिःशति०॥
 वायोअस्मिन्हविषिमानः॥ वायवेनमः॥ वयः॥ सोमवतः॥ प्रजावंतोअ
 शिमहिमोमायनमः॥ उंनमीशानंजगतस्तत्पुंस्वस्तये। ईशानायनमः॥ उं

३ ग अस्मेरुद्रामेहनापर्वतासो देवाः। आकाशाय नमः। स्योनाष्टयिविन्नवाष्प
 थः। एथियेनमः। इन्द्रादिदिक्षु विन्यसेवामवात्मनिरोद्दीकरणं च त्वात्
 गच्छितैपापेः प्रमुच्यते। अर्वेत्ततश्च पराजितो नवति। ततो यद्गंधर्वभूत
 प्रेतपिशाचब्रह्मराक्षसयमदूतश्च। किनीडाकिनिमर्षश्चापदतस्कगद्य
 पघाताद्यपद्रवा सर्वे च लंतं पश्यं तुमा ७ रक्षं ॥ इति मं पुटी करणं ॥ अ
 थ च उयेन्यासः। ॐ नैमो ज्योतिर्जुषता मा ज्यं मे वि छिन्नं यज्ञ ७ ममिमं दधातु।
 या इष्टा उष सो निष्क च श्रताः संसा दधामि ह विषाष्टतेन। गुह्याय नमः।
 ॐ अ बोध्यमि स मिधा जना नां ० नाकम ७। जठराय नमः। ॐ मूर्धनि दिवो अ ७
 रति एथिया ० देवाः। रुद्राय नमः। ॐ मिर्मालि ते वर्मनि श्चा दयामि सो

वार

मस्त्रा राजा मृतेनातिवस्त्रा। उरोर्वरीषै यो वरिवस्ते अस्त जयं तं त्वामनुमदं उदे
 वाः। मुखाय नमः। ॐ जात वेदा ७ यदिव को सि। विश्वानरो यदिव वेद्यतो सि।
 शंप्रजा न्यो यजमाना यलोकं। ॐ र्जं पुष्टिं दद दन्या वृत्त्वा स्तुते निमः। इति च उये
 न्यासः॥ आत्मरक्षा कर्तव्या। अथ शिवमं कल्पादिन्यासः। ॐ यज्ञाग्रतो ह ०
 कल्पमस्तु। शि येन कर्मण्य ० रा। यद सर्वं यत्तमं ० स्तु। २ यत्पज्ञान ० स्तु। ३ येनेदं च
 तं ० वी येन यज्ञा य ० स्तु। ४ यस्मिन् नृच साम यज्ञं ० रा शनाथाः। यस्मि ० श्रित
 ० म ० स्तु। ५ सुषारथिरश्वा निवयं ० स्तु। रुद्राय नमः। ॐ सहस्रशीर्षा ० वा स
 न्निवि ० तं। पुरुष एवेदं ० मर्व ० स्तु ४॥ ११ यत्पुरुषेण ह ० द्विः। सप्तास्यास न्य ०
 षं पशुं। १२ तं यज्ञं बर्हि ० श्रये। तस्माद्यज्ञा सर्वकृतः ० मं ० ज्यं। पशु ० स्तु ० श्रये। तस्मा

स्माद्यजा सर्वकुतस्तरे। चंदांसि० तातस्मादश्वा अजा० वयः॥ २५॥ यत्पुरुषं० चे
 ते। ब्राह्मणं० पशू० च० शृ० त। चंद्रमामन० अकल्पयन्॥ वेदाहमेतं पुरुषं महान्तं॥
 आदित्यवर्णं तममस्तूपारे। सर्वाणि रूपाणि विचित्रधीरो नामाणि निश्चवा
 निवदं न्यदास्ते। आताप्युर स्तद्यमुदजहार शक्रः। यद्विद्वान्प्रदिशः शतम्
 तमेहं विद्वानमृत इह तव तिनान्यः पंथा विद्यते यनाय॥ ५॥ यद्वेन यन्मयं विद्यते।
 तदेवा देवाः॥ ३॥ शिरमे स्वाहा॥ ३॥ अश्वा भं नूतः पृथिवी रसाच्च विश्वकर्मणः
 समवर्तता धि। तस्य त्वष्टा विदधद्रूपमेतितस्युषस्य विश्वमाजानमुग्र। वेदा
 हमेतं पुरुषं महान्तं। आदित्यवर्णं तमसः परस्ताव। तमेहं विद्वानमृत इह त
 व तिनान्यः पंथा विद्यते यनाय। यजापतिश्चरति गर्भे अंतः॥ अजायमानो ब

ये।

कुध विजायते। तस्य धीराः परिजानंति योनिं। मरीचीनां पदमिच्छेति वेधम्॥ यो दे
 वेत्य आतपति। यो देवानां पुरोहितः॥ पूर्वोऽपि देवेत्यो जातः। नमो रुचाय
 ब्राह्मणे। अचंब्राह्मं जनयंत देवाः॥ अयेतदब्रुवन्। यस्मै वंब्राह्मणे विद्या
 तातस्य देवा असन्वशे। द्वा श्रुतलक्ष्मीश्च पत्न्यौ। आहारात्रपाश्चै निह
 त्राणि रूपं। अश्विनोद्याप्तं। इष्टं मनिषाण। अमुं मनिषाण। सर्वं मनिषाण।
 उत्तर्चुवः स्वः। अनमो नगवते रुद्राय। उत्तरनारायणः॥ शिखाये वोषट्॥
 उ आशुः शिशानो वृषतो न युध्मोन्मस्मा कमेध्यविता कर्त्तरयानां। शोत्र
 निदं रत्नध्वं। बलविजायः॥ गोविता। अतिगोत्राणि जयतामुदस्वरा। अ
 स्माकमिंद्रः॥ हवेषु। उदर्वयमघवन्नामहा॥ सिउहृत्रहजयतां मेउ

घोषाः उपप्रेतजयतानरः स्थिरावः मंत्रुवारुवः इन्द्रो वः शर्मयस्तु तनाध्या
 यथासथा अवसृष्टापशः सितागच्छामित्रान्यविशमेषां कंचनो छिद्यः
 यत्र बाणाः संवृता इन्द्रो नः स्रवतृवहा विश्वाहा शर्मयस्तु इति प्रमिरथं क
 वचं ॥ उत्तमग्रे रुद्रोऽस्त्वः एतद्दृशिषे त्वं वा तेऽनुत्तमना ॥ अदेवा देवेषु
 यधं प्रथमा द्वितीयेऽधं ॥ द्वितीया सृतीयेऽधं ॥ तृतीयाश्चतुर्थेऽधं चतुर्थाः
 पंचमेऽधं ॥ पंचमाः षष्ठेषुऽधं ॥ षष्ठाः सप्तमेऽधं ॥ सप्तमाः अष्टमेऽधं ॥ अष्टमा
 नवमेऽधं ॥ नवमा दशमेऽधं ॥ दशमा एकादशेऽधं ॥ एकादशा द्वादशेऽधं ॥ द्वा
 दशा त्रयोदशेषुऽधं ॥ त्रयोदशाश्चतुर्दशेऽधं ॥ चतुर्दशः पंचदशेऽधं ॥ पंच
 दशाः षोडशेषुऽधं ॥ षोडशाः सप्तदशेऽधं ॥ सप्तदशा अष्टदशेऽधं ॥ अष्टाद

दशाः २

शा एकान्नविंशेऽधं ॥ एकान्नविंशविंशेऽधं ॥ एकविंशा द्वाविंशेऽधं ॥ द्वा
 विंशा त्रयोविंशेऽधं ॥ त्रयोविंशाश्चतुर्विंशेषुऽधं ॥ चतुर्विंशाः पंच
 विंशेऽधं ॥ पंचविंशाः षड्विंशेऽधं ॥ षड्विंशाः सप्तविंशेऽधं ॥ सप्तविंशा
 अष्टाविंशेषुऽधं ॥ अष्टाविंशा एकान्नविंशेऽधं ॥ एकान्नत्रिंशविंशे
 शेऽधं ॥ त्रिंशा एकत्रिंशेऽधं ॥ एकत्रिंशा द्वात्रिंशेषुऽधं ॥ द्वात्रिंशा त्रय
 विंशेऽधं ॥ देवास्त्रिंशेऽधं ॥ त्रिंशाः उत्तरेऽधं ॥ उत्तरवत्सा
 नः उत्तरसत्त्वानः यकाम इदं जुहोमि ॥ तन्मे ममृध्यातां वयं स्याम पतयो
 रयीणां ॥ उत्तरं तु विस्वः ॥ अस्वाय फट् ॥ इति पंचांगन्यासः ॥ पंचमः ॥ अथ षष्ठा
 न्यासः ॥ उपजनने ब्रह्मा विष्णु उपादयो विष्णु स्तिष्ठतु ॥ हस्तयो ररे स्तिष्ठतु ॥

विंशा एकविंशेऽधं

३. हृदयादिनास्तिष्ठंतु। शिरसे मस्तके देवस्तिष्ठतु। शिरसायां वा मस्तके देवस्तिष्ठतु। पृष्ठे पिनाकी तिष्ठतु। पुरतः शूलं।

बाह्वोरिंद्रस्तिष्ठतु। जठरे अग्निस्तिष्ठतु। हृदये शिवस्तिष्ठतु। कंठे वसवस्तिष्ठतु।
वज्रे मरुत्वास्तिष्ठतु। नासिकयोर्वायुस्तिष्ठतु। नयनोर्वायुश्चंद्रादित्यौ तिष्ठेतां।
काण्योरश्विनौ तिष्ठेतां। ललाटे रुद्रास्तिष्ठंतु। पाश्र्वयोः शिवशंकरौ तिष्ठेतां।
सर्वतो वायुस्तिष्ठंतु। ततो बर्हिः। भवतो मिथुना नामात्तापरिवृतस्तिष्ठंतु। सर्वेषु
जेषु मन्वादि देवता यथा स्नानं तिष्ठंतु। मां रक्षंतु। अग्निर्मे वाचि श्रितः। प्राणो हृ
वाग्भृदये। हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। प्राणस्तानं हृदयं स्पृशेत्।
उस्रायो मयि चक्षुः श्रितः। चक्षुर्हृदये। अहृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्म
णि। इति चक्षुषी स्पृशेत्। चंद्रमा मम नसि श्रितः। मनो हृदये। हृदयं मयि। अ
हममृते। अमृतं ब्रह्मणि। इति हृदयं स्पृशेत्। दिशो मे श्रोत्रे श्रिताः। श्रोत्रं हृदये।

५. इति वाचं स्पृशेत्। वायुर्मे श्रितः। प्राणो हृदये। हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि॥४

हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। इति कर्णे स्पृशेत्। आपो मेरेतुसि श्रिताः। रे
तो हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। इति गुह्यं स्पृशेत्। पृथिवी मम शरीरि श्रि
ताः। शरीरं हृदये। हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। इति हृदयं। शरीरं।
उषधिवनस्पतयो मम लोमसि श्रिताः। लोमानि हृदये। हृदयं मयि। अहम
मृते। अमृतं ब्रह्मणि। इति लोमानि स्पृशेत्। इंद्रो मे बले श्रितः। बलं हृदये।
हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। मवांसं स्पृशेत्। पर्जन्यो मम द्वि श्रितः।
सूक्ष्मं हृदये। हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। इति हृदयं। ईशानो मे
मन्य श्रितः। मन्युर्हृदये। हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। इ
ति मूढानि स्पृशेत्। आत्मा मे आत्मनि श्रितः। आत्मा हृदये। हृदयं मयि॥

अहममृते। अमृतं बुद्धिणि। हृदयं स्पृशेत्। पुनर्म-आत्मा पुनरागतात्।
 पुनः प्राणः पुनराकृत-आगात्। वेश्चानरो रश्मिनिर्वाहधनः। अंतस्मि
 श्रुत्वमृतस्य गोपाः॥ इति सर्वांगा निस्पृशेत्। इति षष्ठोऽध्यायः॥ अथाष्टांग
 प्रणाम्य॥ ॐ हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे विधेम। १ उयः प्राणतो निमिषं विधे
 म। २ ॐ बुद्धिजज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्विषीमनः। ३ रुचो वेन आवः। प्रबुद्ध्या
 उ० तश्च विवः। ३ ॐ महीद्योः पृथि० हवीमतिः। ४ उपश्वासय० शत्रून्। ५ ॐ अग्रे
 नयसुपथारायोः अ० विधेम। ६ आयाते अग्रे यजित्या तत्स्रये ह्यारोहात्मानं।
 अष्टावसूनि क्षणं नस्मेन यापुरुणियतो नृत्वा यजमाग्नीदस्त्रांशोनि। ७
 जातवेदो नुव-आजायमानः स ह्यय एहि। १॥ ३ ॐ मंथमप्रस्तरमाहिमी

द्यंगिरोत्तिः पितृत्तिः स्तं विद्वानः। आत्मा मंत्राः कविशस्तावहं लेनाराजनूरुवि
 विषिमादयस्व॥ ८॥ इत्यष्टांगनमस्कारः॥ उरसा शिरसा दृष्ट्या मनसा वच
 तथा। पद्भ्यां कराभ्यां जानुभ्यां प्रणामोऽष्टागईरिताः॥ अथ मुद्राः॥ ३ एष ते
 रुद्रनागसंजुषस्वातना वस्त्रेन परो मूर्जवतो तीह्यवत तधन्वा पिनाकरुद्रः
 द्युतिवाम्नाः॥ अनेन लिंगमुद्राप्रदर्शनिं॥ अथ ध्यानं॥ शुद्धस्फटिकसंका
 शं त्रिनेत्रं पंचवक्त्रं कं गाधरं दशतुजं मूर्ध्नि सर्वांतरणभूषितं। नीलग्रीवं शशां
 कं नागयज्ञोपश्रूषितं गजचर्मपरिधनं व्याघ्रचर्मोत्तिरीयकं। २। कमंडलुहस्तं
 सूत्रान्यामभूषितं। शूलपाणिनां परशुधाहिपाशाभ्यां मुमादे हाधक्षारिणं। ३।
 चलंतं पिंगलजटं शिखां मुद्योतकारिणं। अमृतेनाकृतं हस्तं दिव्यसिंहास

नामिनं। ४। वृषभसुंधममरूढं दिव्यजोगसमन्वितं। वामाधः करयुग्माभ्यां
 वरेण्यमक्षयप्रदः। ५। दिग्देवतममायुक्तं सुरासुरनमस्कृतं। नित्यं च शाः
 श्रुतं श्रद्धं क्रवमक्षरमद्युतं। ६। अर्वव्यापिनमीशानं रुद्रं वेविश्वमूपिणं।
 एवं ध्यात्वा स्थितः भूम्यक्ततोयजमानमारुतेत्। ७। ॥ इति तैत्तिशाखारु
 द्रन्यासः समाप्तः॥ ॥ शिवशंकरेन लिखितं॥ ॥ ८॥ महादेव॥ ८॥ ॥
 आराधितो मनुष्यैः स्वमिच्छिदेवसुखरिभिः। आराधयामि नमोऽस्तुते
 महेश्वराः आवावदुर्दृशः संचेतमैः श्वेतैः श्वैः महैः सुमहैः। वितातजैर्ब
 लवैः मजैः जवैः साशीध्रैः मसहैः यशवैः। स्वाः मसर्वजगन्नाथयाव
 त्युजवसानिकतावत्प्रीतितावेन लिङ्गे मिस्रान्निधौ नवा॥ त्रैलोक्यं
 त्रैलोक्यं वरदो नवा॥ त्रैलोक्यं त्रैलोक्यं त्रैलोक्यं ॥